

48 p. URL: <https://www.police.qld.gov.au/programs/cscp/safetyPublic/Documents/CPTEDPartA.pdf> (дата звернення: 26.04.2017).

2. Armitage R. How can good urban design reduce crime? // ARUP: site. 08 September 2014. URL: <http://thoughts.arup.com/post/details/377/how-can-good-urban-design-reduce-crime> (дата звернення: 26.04.2017).

3. Geason S., Wilson P. R. Designing out crime: Crime prevention through environmental design. Australian Institute of Criminology, 1989. URL: http://www.aic.gov.au/media_library/conferences/cpted/cpted.pdf (дата звернення: 26.04.2017).

4. Welsh B. C., Farrington D. P., O'Dell S. J. Effectiveness of Public Area Surveillance for Crime Prevention: Security Guards, Place Managers and Defensible Space. URL: http://www.crim.cam.ac.uk/people/academic_research/david_farrington/survsw.pdf (дата звернення: 26.04.2017).

5. Плєва К. Правовий статус свідків за новим Кримінальним процесуальним кодексом України. *Юридичний вісник*. 2014. Вип. 6. С. 142–146.

6. Deutsch W. Crime Prevention Through Environmental Design. URL: <https://www.thebalance.com/crime-prevention-through-environmental-design-394571> (дата звернення: 26.04.2017).

7. Atlas R. I. From 21st Century Security and CPTED: Designing for Critical Infrastructure Protection and Crime Prevention. 2nd Ed. CRC Press, 2013. URL: <http://www.infosectoday.com/Articles/CPTED.html> (дата звернення: 26.04.2017).

Одержано 04.05.2017

УДК 343.8(477)

Дмитро Вадимович РЕВЯКІН,

студент 2 курсу Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
м. Харків

*Науковий керівник: **Крайник Григорій Сергійович,***

*кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінального права № 1
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ЗАРАХУВАННЯ СУДОМ СТРОКУ ПОПЕРЕДНЬОГО УВ'ЯЗНЕННЯ У СТРОК ПОКАРАННЯ»: ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

Проаналізовано зміни до частини 5 статті 72 Кримінального кодексу України. Розглянуто Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування

судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання» як фактор зростання злочинності та нестабільності в Україні.

Ключові слова: покарання, відбування покарання, звільнення від покарання, мета покарання.

Досить актуальною та серйозною для України є проблема злочинності. Вивченню цієї проблеми приділяли увагу науковці В. Борисов, В. Батиргарєєва, О. Джу́жа, І. Даньшин, А. Закалюк, О. Ігнатов, А. Зелінський та інші. Нових обертів дана проблема отримала внаслідок подій які відбуваються в Україні останні 3 роки.

Наша країна в останні два роки пережила досить багато подій. «Революція Гідності», окупація Криму, агресія Російської Федерації на сході України, поява квазідержавних утворень на території Донецької та Луганської областей під назвою Донецька Народна Республіка (ДНР) та Луганська Народна Республіка (ЛНР) [1], проведення антитерористичної операції на території цих областей та велика кількість інших подій всеукраїнського масштабу. Все це сприяло зросту рівня злочинності в Україні. На мою думку, одним із основних факторів зростання злочинності в Україні є прийняття Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання», або так званого «Закону Савченко».

Даний закон викликав широкий резонанс в Україні. «Закон Савченко», яким внесені зміни до Кримінального кодексу України, був ініційований народним депутатом України VIII скликання Надією Савченко під час її перебування в ув'язненні на території Російської Федерації. Хоча Надія Савченко і не є єдиним автором законопроекту, саме з її іменем, як правило, він і пов'язується, що викликало особливу увагу до законопроекту на етапі його прийняття. Це пояснюється тим, що Надія Савченко на той час була ув'язнена на території Російської Федерації, а згадки про неї мали широкий політичний та медійний резонанс.

5 листопада 2015 року народні депутати України Надія Савченко (яка на той час перебувала у слідчому ізоляторі на території Російської Федерації), Андрій Кожем'якін, Іван Крулько, Микола Паламарчук, Леонід Ємець та Олег Осуховський зареєстрували у Верховній Раді України законопроект № 3413 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання)». Законодавчі зміни, запропоновані народними депутатами, які згодом були підтримані парламентом та погоджені Президентом України, змінювали ч. 5 ст. 72 Кримінального кодексу України.

Основною ідеєю цього закону є зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того самого кримінального провадження, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення, провадиться з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. Так як в кримінальному праві, закон що пом'якшує кримінальну відповідальність, має зворотну дію у часі, тобто поширюється на осіб, що вчинили відповідні діяння до набрання таким законом чинності. Отже, цей закон фактично розраховує один день в слідчому ізоляторі, як два дні у місцях відбування покарання [2]. Призначенням закону було відновити права, обмежені під час утримання під вартою. Але до чого це привело?

Закон став одним із факторів нестабільності в Україні. У 2016 році згідно «Закону Савченко» було звільнено 8,5 тисяч осіб, кожен 10-й уже повторно здійснив тяжкі чи особливо тяжкі злочини: умисне вбивство, пограбування, зґвалтування. У 2017 році передбачається звільнення майже 40 тисяч злочинців.

Колишня Голова Національної поліції України Хатія Деканоїдзе заявила, що ухвалення «Закону Савченко» є одним із факторів, який впливає на ріст рівня злочинності в Україні на рівні з економічною ситуацією та міграцією нелегальної зброї із зони бойових дій. Крім того, за статистикою, з осіб, які були звільнені станом на квітень 2017 року, понад 800 засудженні за умисні вбивства, понад 500 за умисні тяжкі тілесні ушкодження, понад 1000 за розбійні напади, понад 1500 за крадіжки тощо.

Даний закон є негативний, адже він не відповідає сучасним реаліям суспільного життя України, тому що дане соціальне середовище є «продуктивним» для злочинців.

У законі є також і корупційна складова. З основної ідеї закону, можна зрозуміти що підозрювані, що перебувають під слідством, більше не зацікавлені у співпраці зі слідством. Положення закону цілком можна вважати натяком на навмисне затягування процесу розслідування. Також, цей Закон суперечить загально правовим принципам, а саме принципу рівності громадян перед законом. «Закон Савченко» ставить у нерівні умови винних у скоєнні злочину і тих, провину яких ще не доведено.

Постає питання вирішення проблем, які з'явилися внаслідок прийняття даного закону. На мою думку, даний закон обов'язково потрібно скасувати, так як він суперечить загально правовим принципам та приносить значну суспільну шкоду суспільству. Даний закон намагалися змінити. Така спроба мала місце в Верховній Раді України. 13 квітня 2017 депутати не підтримали законопроект «Про внесення змін до статті 72 Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування строку попереднього ув'язнення» (№ 5259) в цілому (за нього проголосували 209 народних депутатів із 297,

зареєстрованих у сесійній залі) і двічі не змогли повернутися до голосування за нього. Основну ідею змін, які не були прийняті, запропонував міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, а саме деталізації «Закону Савченко» та непоширення цього закону на тих, хто скоїв тяжкі злочини або особливо тяжкі злочини. Я вважаю, ці зміни могли б покращити становище, але, на жаль, цю думку не розділили народні депутати Верховної Ради України.

Отже, так званий «Закон Савченко» не відповідає умовам які склалися в сучасній Україні, не відповідає загально правовим принципам, призводить до значної суспільної шкоди, тобто є таким законом, що має бути скасований.

Список бібліографічних посилань

1. Асланов С. Р. Невизнані квазідержавні утворення як фактор етнополітичної нестабільності в Україні. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2015. Вип. 1 (75). С. 207–216.

2. Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання: закон України від 26.11.2015 № 838-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 2. Ст. 18.

Одержано 10.05.2017

УДК 343.915(477)

Дмитро Вікторович РЕДЬКО,

курсант 3 курсу факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків

Науковий керівник: **Шевчук Тетяна Анатоліївна,**

кандидат юридичних наук, викладач кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків

СУБ'ЕКТИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СВІТЛІ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

Окреслено основні питання стосовно актуальності запровадження в Україні ювенальної юстиції. Наголошено на виключній ролі специфічних суб'єктів протидії злочинності неповнолітніх у здійсненні найбільш дієвих та ефективних попереджувальних заходів.

Ключові слова: протидія злочинності неповнолітніх, суб'єкти протидії злочинності, ювенальна юстиція, ювенальний слідчий.